

Interessant nieuws van het Eurobirdnet in februari en maart 1998

1. Eind januari 1998 was er op de Zwitserse televisie een film over Koolmezen die gemaakt was door de BBC. Daarin meldde men dat de snavels van Koolmezen in de winter dikker en korter zijn, dan in de zomer. Wetenschappers uit Oxford hadden dit geconstateerd bij onderzoek naar Koolmezen in de bossen van Wytham. Dit zou te maken kunnen hebben met het voedsel dat de mezen eten. Als ze in de zomer insecten eten dan is de snavel langer en dunner. Ze kunnen de vorm van de snavel aanpassen door tegen takken te wrijven. Een en ander meldt Etienne Bertouille van de Universiteit van Lausanne.

Peter Hirsch uit Wenen heeft zijn twijfels over dit verhaal. In de winter ziet hij Koolmezen eigenlijk alleen maar naar insecten zoeken. Zou de andere snavelvorm een aanpassing aan de kou kunnen zijn? Anderen wijzen op het veranderen van de maag bij een ander voedselaanbod.

David Harper van de Universiteit van Sussex (G.-B.) schrijft dat dit verhaal wel klopt. Bij Vinken heeft men dit heel duidelijk kunnen constateren. De snavel blijkt te zijn opgebouwd uit verscheidene lagen. David verwijst naar een artikel geschreven door A.G. Goslar in Ibis 129: bladzijden 451-476 en getiteld: 'The Pattern and process in the bill morphology of the Great Tit (*Parus major*) 1987'.

Uit dit artikel blijkt dat de snavel onder invloed van de rui en in de loop van het jaar meer keren in vorm kan variëren.

Dr. Ulf Ottosson van de Universiteit van Lund (Zweden) geeft aan dat ook andere organen kunnen variëren. Bijvoorbeeld de hersenen, de vliegspieren, de lever en het maag-darmkanaal. Tot zover de discussie.

2. Dit is geen flauwe 'cull'!

De gehele maand februari woedde er een uitgebreide discussie op het Eurobirdnet over de vraag of de Rosse Stekelstaart (*Oxyura jamaicensis*) uit Groot-Brittannië mag worden verdreven. Aanleiding hiertoe is de hybridisatie met de Witkopeend (*Oxyura leucocephala*) in Spanje. Deze kruisingen blijken vruchtbare nakomelingen te produceren, hetgeen het voortbestaan van de Witkopeend in gevaar brengt (zie ook Het Vogeljaar 42 (4): 179-180, 44 (2): 79-82 en 44 (6): 156-159).

In Groot-Brittannië komen drie- à vierduizend Rosse Stekelstaarten voor. Een aantal van deze vogels blijkt in het najaar naar het zuiden te trekken en via Frankrijk komen er dan enkele tientallen terecht in die gebieden in Spanje waar de Witkopeend bezig is met zich te herstellen van de achteruitgang in de afgelopen jaren.

De Witkopeend had in de jaren dertig een populatie van honderdduizend exemplaren in het gehele verspreidingsgebied. Dit aantal is achteruitgegaan tot vijfduizend exemplaren in de jaren zeventig.

In Spanje telde men in 1977 nog 22 exemplaren. Natuurbeschermers sloegen de handen ineen en mede door de Europese projecten en wetten bleek het mogelijk deze bedreigde populatie weer terug te brengen tot duizend exemplaren in 1997. Een groot succes voor de Spaanse natuurbeschermers.

De Witkopeend is standvogel in het westelijke deel van het Middellandse-Zeegebied en trekvogel in het oostelijke deel van het gebied. Dit geldt ook voor de vogels in Azië.

De Spaanse natuurbeschermers zijn net zo trots op hun succes als de Britten dit zijn op de terugkeer van de Visarend als broedvogel.

Pas in 1990 werd ontdekt dat de Rosse Stekelstaart een nieuwe bedreiging kan vormen voor de Witkopeend. Wat moeten wij doen?

In het Verenigd Koninkrijk is een heuse Werkgroep Rosse Stekelstaart (Ruddy Duck Working Group) opgericht. Zij werken nauw samen met het ministerie van Milieu en met de Royal Society for the Protection of Birds (RSPB). Daarnaast zijn er allerlei mensen die zijn begaan met het lot van de Witkopeend en met dat van de Rosse Stekelstaart. Zo ontstaat er een heftige discussie over de aanpak van de problematiek.

De Rosse Stekelstaart hoort in Europa niet thuis en derhalve moeten wij zorgen dat ze uit Europa verdwijnen, te beginnen in Groot-Brittannië, want daar ligt de bakermat van de ellende. Het meest simpele is het alle Rosse Stekelstaarten te 'cullen'. Vrij vertaald betekent dit bejagen en daarvoor moet je... (juist: schieten)... en dus... komen de dierenbeschermers in actie, al dan niet koninklijk georganiseerd. Zelfs boeren menigen zich in de strijd. Laat die beesten op ons land broeden. Gemeenteraadsleden knikken instemmend.

Een lawine aan voor- en tegenstanders, alsmede voor- noch tegenstanders hebben een mening via e-mail. Ik telde binnen drie weken bijna zeventig reacties. Van alleen al het lezen werd ik wat 'mailig'. Achter de kop van de brieven kwam ook steeds vaker het woord 'boring' te staan. Niettemin was het bijzonder interessant rationeel tegenover emotioneel te stellen en alle gradaties daartussen te lezen.

De tegenstanders geven aan dat het nu te laat is. De Rosse Stekelstaart is nu toch al over heel Europa verspreid. Het loslaten van dieren dient in het vervolg veel preventiever te worden aangepakt. Er dient een veel betere wetgeving te komen die ervoor zorgt dat de mens zichzelf niet gaat gedragen als zijn Schepper. Die neiging hebben sommigen wel eens. Bovendien lijken de voorstellen om alle Rosse Stekelstaarten uit Groot-Brittannië te verwijderen op 'dierenracisme'.

Er is zelfs een werkwoord voor dit verwijderen: 'to cull', hetgeen volgens het woordenboek betekent: 'onbruikbaar uit de kudde verwijderen'.

Alan Dean betoogt dat er geen enkel bewijs is dat de Rosse Stekelstaart een bedreiging is voor de Witkopeend. Die achteruitgang is al jaren aan de gang en is nu dan wat gestopt. Witkopeenden behoren tot een vrij instabiele populatie. Ze hebben zich niet zo goed aangepast aan de veranderingen als de Rosse Stekelstaart. Niet ingrijpen dus.

Anderen vinden dat de twee soorten gewoon moeten hybridiseren. Of geef houders geen toestemming tot het houden van deze soort in Groot-Brittannië.

Hoe wil je drie- à vierduizend eenden vangen? Houd ze onder controle door het schudden van eieren of door het besproeien met paraffine. Vang de vogels en, zo suggereert iemand, 'eet ze op'. Misschien smaken ze lekker met een 'knoflook'sausje.

Anderen geven aan dat het beter is de Rosse Stekelstaarten te schieten als ze op weg zijn naar hun overwinteringsgebied. Franse jagers zouden deze soort meteen kunnen meenemen in hun drift. Nu ageren wij nog wel eens tegen die Franse jagers. Ethische gezichtspunten en filosofische wisselen elkaar af. Als het nu gaat om tientallen in Spanje dan moet je ze toch daar 'cullen'.

De pogingen het probleem een groter Europees aanzien te geven, strandden onder andere op gegevens uit Denemarken, Duitsland en Zweden. Daar komt deze soort helemaal niet in die grote aantallen voor. In 1996 is er een eerste broedgeval in Zweden en in Denemarken zijn er vanaf 1984 een dertigtal waarnemingen. Niet iets om ongerust over te zijn. In het oosten van Duitsland zijn ook maar een vijftal waarnemingen bekend. Niettemin blijkt dat de soort in twintig Europese landen broedt. Zelfs in IJsland en in Oekraïne, maar nooit in grote aantallen.

Daarmee is het probleem teruggebracht waar het hoort: in Groot-Brittannië.

Behoren de vogels in Groot-Brittannië niet tot

een ander taxon? Voorstanders van het fylogenetisch soortbegrip zien een mogelijkheid hun 'lifelists' uit te breiden met een soort als ze naar de Verenigde Staten gaan.

In deze tijd van genetische manipulatie is klonen natuurlijk ook een idee. Kloon de mannetjes, steriliseer ze en laat deze los bij de Witkopeendvrouwtjes. Trouwens waarom klonen wij de Witkopeenden niet? Dan nemen de aantallen snel toe.

Laat die beesten met rust. Zie wat een gedoe het heeft gegeven met de stootvogels. De anti-stootvogellobby is nog altijd volop aanwezig. Trouwens de Canadese Gans (*Branta canadensis*) hebben wij ook niet onder controle kunnen krijgen.

De voorstanders van 'cullen' geven verscheidene mogelijkheden. In het overwinteringsgebied in Spanje er iets aan te doen. 'Vang ze met behulp van een kooikershondje en doe dat in een denkooien', meldt Oscar van Rootselaar uit ons land.

Ga eens goed aan de slag. Zorg dat je een populatie van driehonderd vogels overhoudt en houdt die binnen de perken. Hoe dat moet? Ten slotte zijn die drie- tot vierduizend ook uit drie paartjes voortgekomen. Bovendien zal er bij het publiek veel onbegrip ontstaan als deze fraaie vogels zomaar worden beschoten. Officiële organisaties weten niet hoe ze moeten reageren.

De begripvollen wijzen erop dat zij zich de 'cull' wel kunnen voorstellen, maar dat hierdoor toch ook weer verstoring ontstaat. Andere soorten kunnen er last van hebben. De Witkopeend hybridiseert slecht. Wij weten dus niet of ze echt achteruit zullen gaan. Wij beschermers zijn bovendien niet gebaat met schadelijke beeldvorming.

Een Pool schrijft dat er in bepaalde gebieden in het voor- en najaar veel wordt gejaagd op respectievelijk Muskusratten en eenden. Daar hebben andere schaarse vogels ook geen last

In zes verscheidene landen zijn al broedgevallen geconstateerd van de Rosse Stekelstaart.

Foto: Mark Hulme, Wildfowl & Wetland Trust.

De Witkopeend wordt als soort wereldwijd bedreigd.

Foto: Mark Hulme, Wildfowl & Wetland Trust.

van. 'Geef de Witkopeend wat lucht', luidt het advies van Jerzy Dyczkowski.

Yannis Tsougrakis uit Griekenland is wakker geschud door het noemen van de Witkopeend en hij meldt spontaan dat er op 29 januari 1998 op Lade Vistonis 687 individuen van deze soort zijn geteld en twee exemplaren op het Mittrikonmeer. Het heeft niets met de discussie te maken, maar het is toch leuk om te weten.

Alan Dean vindt dat de debaters hun stellingen nogal absoluut betrekken. De Witkopeend is niet optimaal aangepast aan het leven in Spanje. De Rosse Stekelstaart doet het beter. Dat is een aanvullende negatieve factor bij alle andere factoren die het voortbestaan van de Witkopeend bedreigen.

In de Verenigde Staten blijken er in het noordwesten zeshonderdduizend Rosse Stekelstaarten te zijn en die gaan in aantal vooruit, maar in het oosten en zuiden zijn er heel grote gebieden waar de soort niet voorkomt. Waardoor?

Als wij de Rosse Stekelstaart in Groot-Brittannië laten verdwijnen dan is er geen enkele garantie dat de Witkopeend in de toekomst kan voortbestaan.

De situatie is heel complex. Waar ligt de wijsheid? Bevan Craddock wijst op het ondertekenen van de 'Conventie van Bern'. Daarbij gaat het om de bescherming van planten en dieren die in gevaar zijn. Daartoe kunnen wij de Witkopeend wel rekenen. Dertig Afrikaanse en Europese landen hebben verzocht aandacht aan deze problematiek te schenken. Dus moeten er maar nare maatregelen worden genomen. De Witkopeend mag niet uitsterven. De Royal Society for the Protection of Birds (RSPB) blijkt voor het nemen van actie te zijn, dierenbeschermers blijven echter tegen. Er dient weer eens een zondebok te worden gezocht omdat een stel puriteinen uit naam van de natuur vindt dat ze beschermers moeten zijn.

Sir Peter Scott kon in de jaren vijftig niet vermoeden dat de twee of drie paar Rosse Stekelstaarten die hij meenam uit de Verenigde Staten, zo-

veel reacties teweeg zouden brengen. Hij liet deze fraaie eenden los in Slimbridge en in de loop der jaren ontstond er in Groot-Brittannië een populatie van zo'n drieduizend exemplaren. Gelukkig blijkt hij nog bij zijn leven te hebben gezegd dat dit een blunder was.

De mens heeft wel vaker dit soort fouten gemaakt. Of het nu de Konijnen in Australië waren of de Wilde Eend in Nieuw-Zeeland. Nieuwkomers bleken soms sterker dan autochtonen.

Toch genoot ik zelf zeer van het eerste vrouwtje Rosse Stekelstaart dat ik op 14 april 1985 zag in een plas nabij Kolhorn en op 20 april daarna in Flevoland zag ik een mannetje, prachtig.

Wie meer informatie wil kan dit vinden op de volgende URL's:

<http://www.environment.detr.gov.uk/of>

<http://www.open.gov.uk/gwdhome.htm>.

Een uitgebreid rapport is te lezen op de volgende URL:

<http://www.wildlife-countryside.detr.gov.uk/scientific/ruddy/index.htm>.

Het rapport is ook op te vragen bij: John Clorley, Detr. European Wildlife Division, Room 902E, Tollgate House, Houlton Street, Bristol, BS2 9DJ United Kingdom.

3. Peter Hirsch meldt dat het schieten van stootvogels in Burgenland in Oostenrijk voor dit jaar van de baan is. Dit mede door de brieven die velen schreven naar de overheid aldaar. Maar wij moeten blijven schrijven, want na dit jaar volgt een volgend. Schrijf aan het e-mailadres: Christian.Wuschitz@bgld.gv.at.

Prijs de overheid dat zij voor dit jaar de stootvogelvervolgung hebben gestopt. Zeg dat er een discrepantie bestaat tussen de volledige wettelijke bescherming van stootvogels en het wettelijke doodschieten. Vraag welke criteria er gelden en wie er bij de besluitvorming worden betrokken? Dat het hard nodig is de problematiek te blijven aankaarten, is ook het geval volgens Alastair Forsyth uit Yorkshire. In dit graafschap blijken veel nesten van stootvogels te worden verstoord en er worden eieren uit nesten van Slechtvalken

gehaald. Zelfs een broedende Smelleken bleek niet veilig voor eierrovers.

4. In februari 1998 kunnen wij in het blad 'Wild Bird' lezen dat er van de Californische Condor (*Gymnogyps californianus*) 39 vogels in het wild leven, waarvan vierentwintig in Californië en vijftien in Arizona nabij de Grand Canyon. In totaal zijn er in het wild en in gevangenschap 137 vogels. Aldus gemild door John J. Collins.

5. Dirk Moerbeek heeft veel leuke reacties gehad op de beschrijving van zijn 'homepage'. Verscheidene vogelaars zijn nieuwsgierig naar zijn tekeningen. Hij heeft inmiddels een nieuwe site met tekeningen toegevoegd:
http://www.multiweb.nl/~dimoerbeek/schets_fs.htm.

6. Er heeft een paartje Kleine Zwanen (*Cygnus columbianus bewickii*) in 1997 gebroed in Litouwen. Het paar bracht twee jongen groot. Aldus meldt Krister Castrer uit Finland.

7. Broedende Scholeksters op daken. Paul A. T. Doyle is bezig met het onderzoeken van het broeden van Scholeksters op daken van gebouwen. Dit verschijnsel kent hij in Schotland al vanaf 1970 toen dit voor het eerst in Aberdeen werd ontdekt. Inmiddels zijn er zo'n twee- tot driehonderd broedparen die dit 'hoog' nodig vinden.

Ook in Noorwegen zijn er al vanaf het begin van de jaren zeventig meldingen. Wim Vader beschrijft hoe de Scholekster zelfs de kunstmatige nesten gebruikt, die op palen neergezet zijn om Stormmeeuwen tot eieren leggen te stimuleren. Een vers stormmeeuw-ei schijnt daar iets bijzonders te zijn bij het ontbijt. Vroeger heeft men hiervoor palen met daarop nestkasten neergezet. Ook op de daken bedekt met gras van boothuizen broeden de meeuwen en de Scholeksters.

Vanuit Zweden wordt gemeld dat er daar een tiental paren broedt op de daken van gebouwen. Ook in ons land zijn er broedgevallen bekend. Zelf heb ik in 1988 en 1989 kunnen zien dat er twee Scholeksters met succes hadden gebroed op het dak van de Technische School Sint-Willibrord aan de Vondelstraat in Alkmaar. De leerlingen mochten nu het dak van de school op en daar konden zij niet alleen de 'School'ekster zien broeden, maar ook de pullen zien rennen. Ik heb de jongen nooit voor de eerste keer van het dak zien vliegen. Wel kon ik ze voedsel zien zoeken in het naburige parkje.

Ook vanuit Groningen worden Scholeksters gemeld die op daken broeden.

In Engeland zijn de eerste waarnemingen van zo'n tien jaar geleden. Zie ook Het Vogeljaar 42 (6): 275, 43 (1): 30 en 43 (2): 76.

Als er lezers zijn die ook deze ervaringen hebben, dan kunnen zij dit berichten aan Paul Doyle: p.doyle@aberdeen.ac.uk. Als u mij de gegevens stuurt, doet u dit dan met datum, plek en aantal broedparen en het jaar waarin dit voor het eerst plaatsvond. Ik stuur dit dan wel door.

8. Regelmatig is er vraag naar de namen van vogels in diverse talen. Er is een boekje met namen van Europese vogels in vijftien talen. Die lijst is te raadplegen via: <http://www.skof.se/suppl/>

suppl28.htm. Het boekje is ook te bestellen. Dan dient u hetzelfde adres in te typen, maar de cijfers 28 weg te laten.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft een lijst met 358 namen in het Frans, Duits, Engels en Nederlands. Deze is te vinden op: http://neon.vb.cbs.nl/sec/mi_e/flofaub/birds/vogobr01.htm.

9. Red de vuilnisbelten!

Na jarenlange strijd tegen de opslag van afval op open plekken, is er eindelijk een richtlijn vanuit de Europese Unie dat er vanaf 2005 geen vuilnis mag worden gestort op 'open plekken'. Dit tenzij er minder dan drie procent organisch afval in zit. Uiteraard willen wij in Europa composteren en recycling bevorderen. Bij verbranding kan er afval ontstaan dat aan de hierboven genoemde norm van drie procent voldoet.

Maar dit milieubewust gedrag betekent de dood in de pot voor onze meeuwen. Met name de Zilvermeeuw is een liefhebber van 'open vuilnisbelten'. De Kleine Mantelmeeuw vind je zowel op akkers als op vuilnisbelten. Maar uiteindelijk zal ook deze soort in aantal achteruitgaan.

Daarmee wordt het natuurlijk gemakkelijker 'zeldzame' (onder)soorten meeuwen te zoeken, dat is een voordeel. Maar die grote aantallen meeuwen zullen in de winter in de komende decennia niet meer zo normaal zijn als in de twintigste eeuw. Moet er een actiegroep komen?

10. Wie zich aansluit bij een Internetprovider kan het Eurobirdnet vragen de berichten die daar op verschijnen, toegezonden te krijgen. Elk land heeft ook weer zijn eigen lijst met geïnteresseerden en onlangs kwam Polen daarbij. Als je vogelberichten uit Polen wilt hebben, dan kun je dit melden bij het volgende e-mailadres: ptaki@amu.edu.pl. Ze publiceren meestal in het Engels.

11. Alberto Morone uit Italië heeft twee bijzondere waarnemingen:

Allereerst zag hij een Havik (*Accipiter gentilis*) zitten op een rots aan de oever van een meer. Dit beest dook na een tijdje naar beneden het meer in. Gedurende ongeveer twintig seconden nam het dier een bad en daarna vloog het weer naar boven.

Een andere keer zag hij twee Zwarte Kraaien op een paal zitten. Eén van de twee zat de ander met zijn snavel te pikken in de nek. Daar kom je als vogel niet zo gemakkelijk bij.

Vanuit Noorwegen melden Tor Bollingmo en Morthen Günther vergelijkbare waarneming bij een Havik. Tor zag een Havik die een Bonte Kraai had gevangen. Samen met zijn prooi viel de Havik in de ijskoude zee. Het was hartje winter. Met veel moeite wist het dier naar de kant te komen en met prooi en al, zij het zichtbaar uitgeput, vloog de Havik weg.

Günther zag een Havik een Drieteenmeeuw vangen waarna het beest in de zee stortte. Hij wist de Havik uit de zee te redden. Het beest vloog gewoon weer weg.

12. Op 18 maart 1998 meldt Thomas Sacher dat er in Zuid-Duitsland deze winter een sterke toename van Baardmannen (*Panurus biarmicus*) werd geconstateerd. In november 1997 telde

Bokje, Zuidpiet IJmuiden, 12 oktober 1992.
Foto: Jaap van 't Hof.

men groepen van wel honderd vogels. Aan de hand van prooi-resten vond men dat het om de westelijke ondersoort (*biarmicus*) gaat. In Nederland heb ik niet van een toename gehoord. Iemand wel?

De homepage van Denis Lepage

Het bijzondere van deze homepage is dat je dagen en nachten lang kunt gaan internetten. Meer dan 2000 vogel-'links' heeft Denis inmiddels gekoppeld aan zijn homepage. Wie: <http://www.ntic.qc.ca/~nellus/links.html> opzoekt, krijgt een kaartje van de wereld. Klik een werelddeel aan en u daalt af naar een gewenste locale homepage. Via Europa naar Nederland en dan naar bijvoorbeeld de 'homepage van Sovon'. Nog lang niet elke homepage die iets met vogels heeft te maken, staat er bij. Ik schat voorzichtig in dat ik met het bespreken van twee homepages per nummer van Het Vogeljaar meer dan driehonderd jaar goed zit. En nu maar hopen dat ze snel dat verjongingselixier vinden.

De homepage van Harm Meek

Onder: <http://www.gironet.nl/home/hmeek/birds.htm> vindt u informatie van een heel bijzonder vogeltje, het Bokje (*Lymnocyptes minimus*). Harm

deed en doet onderzoek naar deze vogelsoort nabij zijn woonplaats, te weten in de Bergvennen bij Denekamp. Harm ken ik al heel veel jaren. Nog vanuit de Sovonperiode toen ook hij districtscoördinator was. Vermoedelijk is zijn interesse in dit prachtige vogeltje toen begonnen. Meer dan zeshonderd heeft hij er al gezien. Ik ben al blij met een enkele per jaar. Heel boeiend beschrijft hij de biotoop waar de vogel in de winter voorkomt. Ook het feit dat Bokjes mensen op nog geen vijf meter laten passeren, alvorens even op te vliegen en na enkele meters weer neer te strijken. Er kunnen wel tien Bokjes dicht bij elkaar zitten. Dan vliegen ze niet alle tien op, maar één of twee. Heel boeiend. Leest u het maar na.

Tevens krijgt u enkele reisverslagen naar Gotland in Zweden en naar Wendland in Duitsland. Leuke gebieden met aantrekkelijke soorten.

De moeite waard dus.

Het e-mailadres van Harm Meek is <http://www.gironet.nl/home/hmeek/birds.htm>

De homepage van de oudste vogelwerkgroep van Duitsland

Als iemand zegt, of schrijft dat hij of zij de beste, de oudste, de enigste of zo is, dan ben ik altijd meteen geïnteresseerd. Al surfend op het net stuitte ik op:

'ORNIS' - VEREIN FÜR VOGELKUNDE UND VOGELSCHUTZ ANNABERG e. V. (gegründet 1882).

Als logo voor deze vereniging heeft men gekozen voor de Beflijster (*Turdus torquatus alpestris*) en dat is een vogelsoort die mij mateloos boeit. Op de homepage vinden wij dat deze vereniging in 1994 drager is geworden van de Feldschlösschen-Naturschutzpreis.

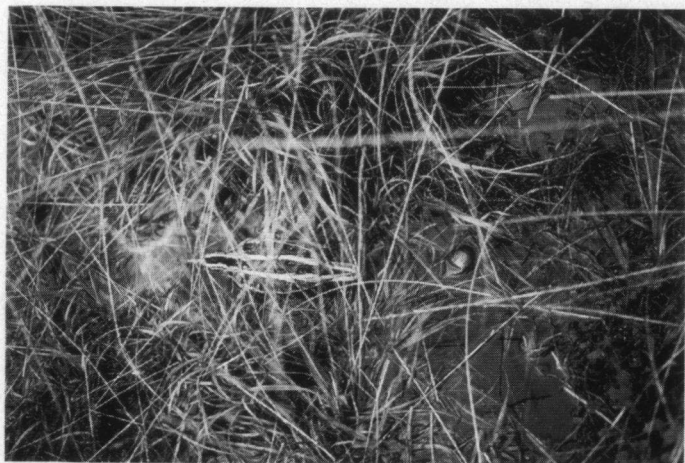
Ik ben de 617de bezoeker.

De volgende pagina's worden in het raamwerk aangegeven:

a. Nieuws

Onder deze kop wordt een aantal zaken opgenoemd die interessant zijn voor deze vereniging:

1. Ornis is op 17 maart 1882 opgericht in de provincie Sachsen in het gebied van Annaberg.

Tot voor de schoenen blijft dit Bokje zich 'drukken', Bergvennen.
Naar een kleurendia van Harm Meek.

Op de Bergvennen bij Dene-
kamp werden al meer dan 600
Bokjes gezien.
Naar een kleurendia van Harm
Meek.

Beflijster als logo van 'Ornis' Verein für Vogelkunde und Vogelschutz e.V. gegr. 1882.

2. Na de val van de Muur verkregen veel organisaties hun onafhankelijkheid en zij registreerden zich opnieuw. Zo ook Ornis. Dit gebeurde op 8 mei 1990.
3. De Beflijster broedt in het gebied. Dit werd ontdekt door enkele leden van Ornis.
4. Er zijn begin 1998 44 leden. Zij ontvangen vier keer per jaar een nieuwsbrief.
5. Vanaf januari 1997 verzorgt deze vereniging een homepage. Het adres:
<http://home.t-online.de/home/rschlegel/ornis.htm>
6. Het doel van de vereniging is onderzoek doen naar de vogels in het werkgebied. De leden zijn vrijwilligers en zij doen mee aan verscheidene projecten. Regionaal, zowel als landelijk. De leden beperken zich niet alleen tot projecten voor vogels, maar ook de natuurbescherming in bredere zin krijgt aandacht.
7. Ze organiseren excursies en speciale dagen waarop zij verslag uitbrengen van hun bevindingen. Heel bijzonder is het organiseren van excursies voor het leren van vogelgeluiden.
8. Ze hebben veel contacten in binnen- en buitenland.
9. Ze gebruiken ringen van de Vogelwarte Hiddensee. Dit ook als vrijwilligers (Hiddensee is een eiland in de Oostzee dat ten westen van Rügen is gelegen).

Erelid is mr. Siegfried Eck van het Zoölogisch Museum te Dresden.

B. Verslagen en resultaten van andere activiteiten.

Er zijn reisverslagen te vinden over reizen in Rusland en Oost-Pruisen. Ook gegevens over de Wereld Vogeldag en de derde Wereldteldag in 1993.

C. Waarnemingen worden op deze pagina weergegeven.

D. Activiteiten.

Gegevens over het Gierzwaluwproject (Der Mauersegler). Ook een project bij een Windmolenpark bij Jöhstadt krijgt aandacht. Wie is geïnteresseerd in de resultaten van dit Windmolenproject kan een en ander opvragen bij: Sächsisches Landesamt für Umwelt und Geologie, PSF 80, D-01436 Radebeul, Duitsland.

De vereniging heeft een speciaal vogelnatuurpad aangelegd, waar ook met rolstoelen gebruik kan worden gemaakt. Ze doen mee met het ringen van Barmsejzen en Heggemussen.

De voorzitter en tevens een trouw Eurobirdschrjver is Johannes Schlegel, Knappesteig 22, D-09456 Annaberg-Buchholz, Duitsland.

In het gastenboek kun je opmerkingen kwijt.

Mocht u mij op zaken willen attenderen, of naar aanleiding van bovenstaande willen reageren, dan vindt u hieronder mijn adres.

In het vorige nummer is een storende fout geslopen. De URL van de homepage van Het Vogeljaar moet zijn <http://home.wxs.nl/~rkole/vj.htm>

■ P.C. Meijer, Bakboordlaan 3, 3448 KG Woerden. Telefoon: (0348) 43 19 05; fax: (0348) 43 02 16. E-mail adres: meijerpc@worldonline.nl